

Rewarding Learning

ADVANCED
General Certificate of Education
January 2010

Rialtas agus Polaitíocht

Aonad Measúnaithe A2 1

An Pholaitíocht Chomparáideach

[AQ211]

DÉ HAOINE 22 EANÁIR, MAIDIN

AQ211

AM

2 uair 15 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra ar an Leabhrán Freagraí atá ar fáil.
Freagair **Rogha B**: An Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hÉireann.

As na ceisteanna sa rogha agat, freagair **1, 2, 3, 4** agus ceachtar acu **5(a)** nó **5(b)**.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceist **1, 3, 4** agus **5**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

COMHAIRLE D'IARRTHÓIRÍ

Moltar duit an t-am scrúdaithe a roinnt de réir líon na marcanna atá ag dul do gach cuid de cheist.

Ba chóir duit tuairim is **40 nóiméad** a chaitheamh ag freagairt na ceiste i Rannán A den rogha agat, agus ba chóir duit tagairt a dhéanamh don Fhoinsé i do fhreagra.

Rogha B: An Ríocht Aontaithe agus Poblacht na hÉireann

Rannán A: Bunreacht na hÉireann

Déan staidéar ar an fhoinse thíos agus freagair an cheist a leanann:

Foinse

Ráthaigh Bunreacht 1937 na gnáthchearta daonlathacha liobrálacha – habeas corpus, sairse caidrimh, sairse cainte agus araile. D’imir an smaointeachas Caitliceach sóisialta tionchar ar na hairteagail a leagann amach na cearta seo. I gcásanna áirithe, níl a dhath Caitliceach faoin fhriotal a úsáideadh i mBunreacht na hÉireann. Is soiléir blas an Chaitliceachais i gcásanna eile, áfach, mar shampla sa toirmeasc ar cholscaradh. Bhí stádas leithleach ag an Chaitliceachas Rómhánach de réir dhá fhoráil d’Airteagal 44 a fhad is nár thug an Stát ach “aitheantas” do liosta de reiligiúin eile nach raibh, is dócha, chomh tábhachtach céanna.

Arna chur in oiriúint ó John Coakley and Michael Gallagher Politics in the Republic of Ireland PSAI Press, 2ú hÉagrán, 1996, lch54

- 1 Pléigh cé acu atá nó nach bhfuil bunreacht nua de dhíth ar Éirinn an aonú haoise is fiche. Déan tagairt i do fhreagra don Foinse agus d’ábhar cuí eile a ndearna tú staidéar air. [30]

Rannán B: Rialtas sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann

Freagair gach ceann de na 4 cheist.

- 2 Míneadh cad é a chiallaíonn an téarma ‘comhrialtas’. Úsáid sampla ábhartha a bheidh in áthaca ag do fhreagra. [10]
- 3 Míneadh cad é mar is féidir le pé rialtas na hÉireann an Seanad a stiúradh. [10]
- 4 Cumhachtaí scrúdain Theach na dTeachtaí agus Dáil Éireann, cuir i gcomparáid agus i gcodarsnacht lena chéile iad. [25]
- 5 Ceachtar acu
- (a) “Is ‘Ceannairí’ ar an chomh-aireacht iad Príomh-Airí na Breataine; tá i bhfad níos lú ceannais ag a macasamhla in Éirinn.” Luacháil an dearcadh seo. [30]

Nó

- (b) “Is iomláine smacht an fheidhmeannais ar an reachtas sa Ríocht Aontaithe ná i bPoblacht na hÉireann.” Luacháil an dearcadh seo. [30]

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

5402.02